

(המשך מעמוד 11)

עליהם הורם נושא אוטומטית מספר פעמים. אולם המנופאים, שמיהרו לסיים את העבודה, לא ניגשו לסלק את המיכשולים. הם תיקנו את מערכת-החשמל והפעילו את מנוע ההגבה על אף הניתוק החוזר של הורם.

פעולת ההגבה נעשית באיטיות. אחרי כל עשרה סנטימטר יש להניח פריזי פלדה למניעת גלישה של המגדל. אולם בשל חפזו של המנופאים, הוגבה המנוף לגובה של כחצי מטר — מבלי שיוצבו פריזי-הפלדה לבטחון!

כאשר הגיע המגדל לגובה זה, הוא נעצר וסרב להתקדם. על מנת להגבירו הלאה הורד מעט למטה, כדי להתגבר על המכשול בעזרת הנופה. דבר זה גרם לרפיל הכבל, שקרע כאשר נמתח שוב בתנופה. קריעת הכבל גרמה לנפילת המגדל הפנימי. כאשר נעצר המגדל בנפילתו, ניתק קה הזרוע הקצרה והכבדה של המנוף ממורטות אחיותה בשל התאוצה, נפלה על גג הבנין ומחצה את שלוש הפועלים.

★ ★ ★

כמה התבטאה הרשלנות?

לקוד מעין זה בפעולת המנוף, לא היה גורר אחריו אסון אילו היו נשמרים בקפידה כל כללי הזהירות והביטחות המחייבים את מפעילי המנוף. לפי סקירה ראשונית נראה שנעשו כמה עבירות פאטאליות על כללי הבטחון, שגרמו ישירות לאסון.

תקנות הביטחות אסורות על הפועלים להמצא כדורים של 50 מטר מסביב למנוף בעת הגבתו. בהילטון ניצבו הפועלים במרחק של מטרים ספורים מגוף המגדל.

למנופאים המרים את המנוף, מותר להמצא במרחק של כארבעים מטר ממנו. מורים סימבולי, מנופאי העגורן שהתמוטט, לא שמרו על כלל זה. בתא-ההפעלה של המנוף קבועים מקולים מיוחדים, שנועדו להזהיר את הפועלים מלהתקרב למגדל בשעת ההגבה. נראה שהם לא הופעלו.

לפי כללי הביטחות יש לבצע את פעולת ההגבה רק כשורועות המנוף פרוות שות במקביל לקו הבנין. בהילטון נעשתה ההגבה כאשר הזרוע הקצרה נמצאת מעל הבנין.

רשלנות נוספת גרמה לתאונה שניה. הפעם אירעה התאונה במעלית החשמלית, הצמודה אל קיר הבנין. כללי הביטחות מחייבים הקמת מעצור על מסילת המעלית בגובה המותר לעלייתה. מעצור כזה לא היה במעלית של הילטון. כאשר נעשה נסיון לחלק את הפצועים בעזרת המעלית, איבד המפעיל את עשתונותו ובמקום להוריד את המעלית — העלה אותה במהירות. מחוסר מעצור פגעה המעלית בפיגום העליון ונתקעה שם (ראה תמונה). כך שהיה צורך שהורדת הפצועים במדרגות.

נראה שהיתה עוד עבירה על כללי הביטחות. לפי התקנות אסור לאיש להמצא בתא-ההפעלה שעל המגדל בשעת ההגבה. לפי מספר עדויות נמצא אדם בתא-המגדל בשעת ההתמוטטות, דבר שרק בנס לא הסתיים בקרבן נוסף.

★ ★ ★

מדוע הוכה הצבא?

אדם השערוריה לא הסתיימה בכך. היא נמשכה גם אחרי שאירע האסון הקטלני. מיד אחרי התאונה מיהרו עשרות אנשים מכל הסביבה לסייע בפעולות ה"צלה. אחד מהם היה שחקן תאטרון האהל שלמה פז (28) הגר בבנין שמול המלון. סיפר שלמה על מה שאירע: "אחרי ארוחת-צהרים שמעתי לפתע צעקות. יצאתי למרפסת וראיתי מהומה גדולה במגרש לפני המלון. אנשים התרוצצו בצעקות. הבנתי תיכף שמשוה קרה. ראיתי את מעלית המלון נתקעת בתוך הפיגום. שמעתי צעקות: "הרוגים! פצועים!" "חשתי אולי דרושה שם עזרה ורצתי למלון. כהיותי צלם חובב, לקחתי עמי את המצלמה. עליתי למקום התאונה, שם היתה מהומה גדולה. אנשי מכביהאש ומגדודי אדום, ואנשים אחרים שהתנדבו לעזור, היו אובדי-עצות. ההרגשה הכללית היתה שאין עוד מה לעשות. אחד הפועלים שכב מחוץ מתחת למשקלות המנוף והוסבר שדרוש ציוד הרמה מיוחד כדי לחלצו."

לפני שירד ממקום התאונה, עוד הספיק פז לצלם מספר תמונות ממרפסת סמוכה. כשירד, הפיץ לפתע במדרגות המהנדס יהושע גילוף, נציג חברת אמב, הבונה את המלון עבור חברת הילטון. הוא ראה את המצלמה שבידי פז, הסתער עליו וניסה להוציא אותה ממנו בכוח. היתה זו התנהגות מורדה מצד אדם, ש-

במדניה

(המשך מעמוד 6)

לא איכפת לי, השיב, על האו"ם ל- הפסיק את זה!"

צליבת ישו. הירדנים עולים בי הכנסת-אורחים על כל עם אחר שהכרתו. אינך יכול להיכנס לחנות מבלי שתתבקש לשבת, ומבלי שישלח נער להביא ספלי קאוה.

כך הוזמנתי לקפה המצופה במקום חפיר רות ליד יריחו. ישבו בחוף, ארבעה מוסימים, יתוניאורחודוכסי אחד, ואני איני יודעת מדוע לא עבד איש מהם בשעות הבוקר, אולם בירדן רודפות הפסקות-הקפה זו את זו. כל הגברים סיפרו בדיחות, וז' שאלו אם אני מכירה את דודם אחמד באר-היום, וזה הוביל את השיחה, איכשהו, לשינאת היהודים.

אחד המוסלמים הזכיר את צליבת ישו. אמרתי כי החעיזה האקונומית מנסה לטהר את היהודים מאשמה זו. הנוצרי האורתודוכסי היה מעוניין בכך, ורצה לשמוע יותר. או שהעניין לא נסקר בעתוני ירדן, או שלא קרא אותם, אמר.

המוסלמים, שדיברו עד אותו רגע אנגלית בסיסית מאד, נתגלו פתאום כבעלי אוצר מילים נרחב. אבל היהודים באמת הרגו את ישו! התעקש אחד מהם. אם יטהרו אותם, זה לא בא לתקן עוול של אתמול, אלא להפיג מתיחות של היום. אבל זה לא "צליחה!"

בתים אבודים. עבד ואני סעדנו יחד במסעדה שהיתה, בעיני, המזרחית ביותר בירושלים. קירות מצופים בכרי-פסיפס, שולחנות-נחושת, שרפרפים נמוכים. אכלנו קבאב ושתינו בירה אמסטל. אתה יכול לנסוע קילומטרים על גבי קילומטרים בכבישי ירדן, ולא לראות דבר וולת גבעות חומות חשופות, ולפתע כמו נאת-מידבר, מופיע שלט סגנוני הקורא לך לשתות בירה אמסטל.

עבד דיבר אנגלית רהוטה. הוא למד באוניברסיטה האמריקאית בבירות. הוא הר' דה בגלוי שהוא עיף מעניין ישראל-ערב, וכי היה רוצה שיושג איזשהו הסדר של שלום, כדי שאפשר יהיה לעבור לעניינים אחרים.

והוא, אמר, אנחנו מסתכלים בישראל ורוצים אותה חזרה, אמר, אבל ישראל קיימת מזה 15 שנה, ואני די בטוח שהיא תוסיף להתקיים.

אבי היה שופט, ואנחנו חיינו בעיר החדשה. כיום אין איש חי שם. זהו שטח הפקר. היה לנו בית שני על שפת-הים, ליד

עיתונאית רימי אם יש רע, יש יהודי

חיפה. לעיתים אני תמה מי גר בו עכשיו. בשבילנו זה היה קל. המשפחה שלי הסתדרה שוב. אבל אני מרחם על הפליטים המיטכנים של הסתדרו עדיין.

השחורים. אם לא נמצא מאן תוך חמש דקות, אהיה חולה. הפליט מישל, ידידי הלבנוני, ישבנו באולם-הכניסה של מלון בירותי, כיום גשם.

מדוע? בגלל השחורים האלה שם! הוא הצביע על זוג מיצרי. זה רעל בשבילי. הגשם לא פסק. הזכרתי שהייתי לא מכבר בישראל.

אל תתני להם לשמוע זאת, אמר, והצביע על שלושה ערבים בכפיות שישבו בקירבתנו. לי את יכולה לספר, אבל אלה יכולים להרוג אותך, הגויים.

האמנם השינאה כה רבה? שאלתי. אצלם — כן. אצלנו — לא. מישל היה יחני אורתודוכסי, עובדה שהוא הירבה להזכירה. חוץ מזה, היה שקוע יותר מדי בעסקים מכדי שיוכל להרבות במחשבות על הישראלים — חוץ מן המחשבה ש"השלום היה מקדם את העסקים. שינאתו היתה שמורה בהחלט ל"שחורים" שלו ול-קומוניסטים.

מה חשים הלבנונים בעניין קנדי? שאלתי.

אנחנו חיבבנו אותו מאד, השיב. בי אחרו אנחנו התחנן לנוצרים. אבל הם לא! והוא התחלחל.

המימשל הצבאי

גרוע ון התורכים

על גחיתו תהרסו את הבית! צעק מחמד עבד-אל עאפר בן ה-50 מגג ביתו. השוטרים החמושים לא היססו, עלו אל הגג והטילו מעליו את הוקן. ידו השבורה ופניו המגואלים בדם לא מנעו מהם להיכותו, לפני שהעבירוהו, תחת משמר כבד, לבית החולים בכפר-סבא. הכולדודור יכול היה להתחיל במלאכתו. הוא התקרב אל הבית תחת חיפויים של מאות שוטרים. זרועות הפלדה הארוכות שלו נגחו בקירות הבנין החשוך ו-25.000 לירות פרחו באוויר.

כתב בשמה אויב. המיבצע החל בשעות הבוקר המוקדמות, כאשר כוח ש' מנה מאות שוטרים, חמושים באלות, מגינים ונשק חם, התקדם אל הכפר הערבי טירה. המשטרה, שזכרה את ההפגנה העצומה ש' נערכה לפני חודשיים, בעת הריסת בית אחר (העולם הזה 1358), גייסה כוח רב ל-מיבצע שתוכנן בסודיות.

אל הכוח המשטרתי הצטרף נציג אחד בלבד של העיתונות, כתב נאמן שליחה את הפעולה הסודית מראשיתה, הורשה לצלם

"הטרור הציוני הרג את קנדי": קאריקטורה בשבועון הקאהירי "אחר סאעה" ("שעה אחרונה") מראה את בריגוריו, בעל אף שפירמרי מוארך, מחזיק ביד שמאלו את אוסוואלד, החורג את קנדי, וביד ימינו את ג'אק רובינשטיין, החורג את אוסוואלד.